

Jaarverslag 2014 van de Historische Vereniging Heemstede-Bennebroek

Het speerpunt van de HVHB in 2014 was de afronding van de *Canon van Heemstede en Bennebroek*, die tijdens de najaarsbijeenkomst op 20 november 2014 is gepresenteerd. De canon, geschreven door de leden van de historische commissie van de HVHB, behandelt in 21 thema's de belangrijkste onderwerpen uit de geschiedenis van beide plaatsen. Hij is te vinden via www.hv-hb.nl of rechtstreeks op www.regiocanons.nl/noord-holland/heimstede-en-bennebroek. Met het publiceren voldoet de vereniging aan een belangrijke doelstelling, namelijk het geven van informatie over de geschiedenis van Heemstede en Bennebroek.

Speerpunten 2015 en 2016

In 2014 is ook gewerkt aan het speerpunt van 2015: de *inventarisatie van bijzondere gebouwen en ensembles uit de wederopbouwperiode (1940-1965)*, waarvan we de belangrijkste willen voordragen voor opname op de gemeentelijke monumentenlijst. Deze periode staat ook bij de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed erg in de belangstelling. Uit deze tijd stammen immers de monumenten van de toekomst. Een bijzonder voorbeeld van wederopbouwarchitectuur in Heemstede is de Pinksterkerk (inmiddels een rijksmonument). Maar ook het voormalige postkantoor van Dick Greiner (nu Rivièra Maison) verdient bescherming en een monumentenstatus.

In 2014 is veel energie gestoken in de voorbereiding in het boek *Heemstede 1890-1940*, de periode waarin Heemstede uitgroeide van een klein dorp met een aantal buitenplaatsen tot een welvarende forensenplaats. Die publicatie, het speerpunt van 2016, zal een derde deel zijn in de reeks die begonnen is met *Binnenweg & Raadhuisstraat* en een vervolg heeft gekregen met *Groenendaal*.

Verder is gestart met een omvangrijke inventarisatie, reorganisatie en digitalisering van het *archief* en de verzameling (kunst)voorwerpen van de HVHB.

Onze langetermijnplanning hebben we vastgelegd in het Beleidsplan 2014-2017, dat op de algemene ledenvergadering van 3 juni 2014 werd vastgesteld. U kunt het raadplegen via www.hv-hb.nl.

Bestuur en commissies

De bestuursleden Gerard Bettink (secretaris) en Marc de Bruijn (communicatie) zijn tijdens de voorjaarsbijeenkomst en algemene ledenvergadering herbenoemd. Tijdens de najaarsbijeenkomst is Ton Bruseker afgetreden, na acht jaar voor de financiële administratie en de ledenadministratie te hebben gezorgd. Tjarko Rookmaker is door de leden benoemd als opvolger. De commissie communicatie is uitgebreid met Stephanie Haveman en de commissie karakterbehoud met Rob Zieltjens en Maarten Georgius. Jan van Bentem is als lid van de kascommissie opgevolgd door Ad van Amerongen. Anja Kroon wordt bij het inventariseren en digitaliseren van het archief geassisteerd door Remmert Pels en Marijke van den Berg.

Bijeenkomsten

Zoals de laatste jaren gebruikelijk, werd de voorjaarsbijeenkomst goed bezocht door ongeveer 150 leden en belangstellenden. Eerst werd een door leerlingen van Hageveld in het kader van hun maatschappelijke stage gemaakte film vertoond over de in de jaren dertig gebouwde huizen en hun bewoners. Joost Kingma, de auteur van *De magie van het jaren '30 huis*, hield vervolgens een presentatie over wat in de jaren dertig gebouwde huizen nu zo bijzonder en gewild maakt.

Tijdens de najaarsbijeenkomst stond de Canon van Heemstede en Bennebroek centraal. De samenstellers ervan, Martin Bunnik, Hillebrand de Lange en Ruud Bannink, hielden elk een presentatie over een thema uit de canon (respectievelijk vervoer, het rijke Roomse leven en sport). Met een opkomst van meer dan 200 leden

en belangstellenden was de burgerzaal in het raadhuis van Heemstede amper groot genoeg.

Excursies

In februari brachten 40 leden en niet-leden een bezoek aan het Bisschoppelijk Paleis aan de Nieuwe Gracht in Haarlem. Wegens grote belangstelling is deze excursie in oktober herhaald. In april volgde, omdat ook hier nog veel extra gegadigden waren, nogmaals een excursie naar het Landgoed Huis te Vogelenzang en in juni werd de voormalige buitenplaats Berkenrode bezocht. In augustus was er een excursie naar de Kathedrale Basiliek Sint Bavo te Haarlem. Eveneens een herhaling omdat in 2013 velen moesten worden teleurgesteld. Het excursieprogramma werd in november afgesloten met een rondleiding door het complex van de Doopsgezinde Kerk te Haarlem.

Open Monumentendag en markten

Ook in 2014 heeft de HVHB een centrale rol gespeeld bij de organisatie van de Open Monumentendag. Een groot succes waren de door de HVHB (i.s.m. het NZH Vervoersmuseum) geregelde ritten met een historische bus in het kader van het monumentendagethema 'Op reis'. Bij alle ritten was de bus volledig vol en zo maakten ruim 200 mensen een rondrit langs monumenten in Heemstede en Bennebroek.

De HVHB was aanwezig met een stand op de Heemsteedse Kunstbeurs, de Voorjaarsmarkt en de Dickensmarkt. Ten slotte werd voor Casca een lezing verzorgd over de Algemene begraafplaats aan de Herfstlaan.

HeerlijkHeden

Het kwartaalblad *HeerlijkHeden* is het bindende element van de vereniging. Gelukkig blijven zich steeds meer dan voldoende onderwerpen aandienen om over te schrijven. De verkoop in de boekhandel blijft goed lopen en vormt een veelvoorkomende aanleiding om lid te worden van de HVHB.

De digitale HVHB

Gedurende het jaar werd veelvuldig gebruikgemaakt van de website www.hv-hb.nl. Ook is de HVHB betrokken bij de verschillende facebookpagina's van Heemstede en Bennebroek, die aandacht schenken aan het verleden en aan monumenten. Hier zijn mensen positief bezig met de geschiedenis en delen ervaringen, feiten en foto's. Dat ondersteunen we graag. De e-mail nieuwsbrief van de HVHB werd vijf keer verzonden aan wie zich hiervoor heeft opgegeven.

Lokale en regionale pers

In de lokale en regionale pers werd regelmatig aandacht geschonken aan de activiteiten van de HVHB. Gedurende het gehele jaar 2014 en tot genoegen van velen heeft de HVHB wekelijks een rubriek 'Onbekend Heemstede' in *De Heemsteder* verzorgd, met foto's van decennia geleden en van de huidige situatie. Systematisch zijn vroegere winkels in de Indische Buurt en panden langs de Camplaan en het Wilhelminaplein aan de beurt gekomen.

Monumenten en karakterbehoud

Een van de doelstellingen van de HVHB is de zorg voor het behoud van (potentiële) monumenten en van het karakter van Heemstede en Bennebroek. Dat doen we door onze visie te presenteren in de commissie Ruimte van de Heemsteedse gemeenteraad en in de Welstandscommissie, door overleg met het ambtelijk apparaat en door het volgen van de te doorlopen procedures. In Bennebroek hebben we indien nodig contact met de Stichting Ons Bloemendaal.

In 2014 zijn we bezig geweest met onder meer onderstaande gebouwen en monumenten, helaas niet altijd met het gewenste resultaat.

Nu de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed geen bezwaar heeft tegen het afbreken van het in de 17de/18de eeuw gebouwde pand *Glipperweg 70*, is de sloop van dit rijksmonument vrijwel onafwendbaar. Nieuwbouw zal in dezelfde stijl plaatsvinden met gebruik van nog bruikbaar materiaal uit het oude gebouw.

Ook voor de *monteurswoning* naast de Heemstedse watertoren ziet het er somber uit. Sloop dreigt, waardoor een uniek ensemble met de toren en de directeurswoning sterk wordt aangetast.

De gemeenteraad van Heemstede heeft ingestemd met het uit de sociale woningvoorraad onttrekken van het gebouw *De Meerlhorst* aan de Van Merlenlaan. Het gebouw is verkocht aan een bedrijf dat het wil afbreken en er een zorghotel voor in de plaats wil bouwen. Daar de Meerlhorst niet op een monumentenlijst staat lijkt dit niet meer te kunnen worden voorkomen.

Een verheugende ontwikkeling is dat het al jaren leegstaande rijksmonument het *Wapen van Heemstede* aan het Wilhelminaplein is aangekocht door Stadsherstel Amsterdam en dat de restauratie en verbouwing tot appartementencomplex is gestart. De klankbordgroep Wilhelminaplein, met daarin de HVHB, heeft de advisering over de inrichting van het plein weer opgepakt.

De HVHB is met andere belanghebbenden vertegenwoordigd in een klankbordgroep voor de ontwikkeling van het *Manpadslaangebied*. In 2014 is er nog geen duidelijkheid gekomen over de gewenste ontwikkeling.

De gemeente Heemstede heeft in 2014 een nieuw beheerplan voor *Groenendaal* 2015-2032 opgesteld waarin, mede dankzij adviezen van de HVHB, het behouden en versterken van cultuurhistorische waarden een prominente plaats heeft gekregen. De HVHB heeft ook in 2014 de studie van de provincies Noord- en Zuid-Holland naar de nieuwe *Duinpolderweg* tussen de N205 bij Zwaanshoek en de N206 bij De Zilk gevolgd. Als deze weg door of vlak langs het bos van GGZ-inGeest bij Bennebroek komt te lopen, zal de HVHB zich daartegen verzetten. Ook de te verwachten grote toename van de verkeersdruk op de Herenweg zal voor de HVHB aanleiding zijn, als de procedure zover gevorderd is, een zienswijze in te dienen.

Overige activiteiten

Periodiek overleg met de gemeenten Bloemendaal en Heemstede heeft ook in 2014 plaatsgevonden. Daarnaast zijn er contacten geweest met het Noord-Hollands Archief, de Bond Heemschut, de Historische Vereniging Haerlem en de Stichting Ons Bloemendaal.

Ledental en financiën

Het ledental van de HVHB is in 2014 van nog geen 1100 opgelopen tot ongeveer 1150. Door een goede verkoop van de door de HVHB uitgegeven boeken *Binnenweg & Raadhuisstraat* en *Groenendaal* en door het beperkt houden van de kosten is de financiële situatie van de vereniging gezond en is al sinds 2007 geen verhoging van de contributie noodzakelijk.

Dit alles in 2014 had niet kunnen gebeuren zonder de hulp van de vrijwilligers die zich voor de HVHB hebben ingezet. Zonder hun bijdrage kan de vereniging niet functioneren. Dank hiervoor.

Het bestuur van de HVHB